

MŪSU PASTOGĖ

XXVI-ji metai

Lithuanian Australian Weekly "Our Haven"
REGISTERED FOR POSTING AS A NEWSPAPER CATEGORY B

21.7.1975 Nr. 28 (1381)

VIDAUS KRIZĖ AUSTRALIJOJE

Po pralaimėtų rinkimų Tasmanijoje Australijos federalinė vyriausybė ir taip pat valdžioje esanti darbo partija išgyveno skaudū smūgi. Ir nors opozicijos populiarumas gyventojų tarpe šiuo metu yra aukščiausias, liberalai neskuba reikalauti nauju federalinių rinkimų. Esą, karta išrinktoji vyriausybė teišbūna visą kadenciją. Iš tikrųjų, šiuo metu Australijoje vykstanti ekonominė krizė labiausiai ir baido opoziciją perimti valdžią, nes ir jai būtų sunku išbriсти iš susidarusios padėties.

Tuo tarpu dabartinė fed. vyriausybė blaškos nesurasdama sprendimo. Nesenai įvykę pergrupavimai ministerių kabinetė padėties nepagerino. Dr. J. Cairns, būdamas ministro p-k-o pavaduotoju ir finansų ministeriu ieškojo stambių ir ilgalaikių paskolu užsieniuose. Tačiau saryšyje su užsienio paskolom atidengta stambi finansinė afera, ir to išdavoje min. p-k-o Mr. G. Whitlam atleido savo pavaduotoją ir finansų ministerių Dr. Cairns iš ministerio pareigų. Su šiuo vyriausybė ir drauge darbo partija išgyvena sunkią krizę. Kadangi min. pirmininkas atleido Dr. Cairns be darbo partijos žinių, tai partijos vadovybėje irgi vyksta skilimas: vieni užstoja Dr. Cairns ir norėtų jį grąžinti į vyriausybę, kiti abejoja, nes pareikalavus jį grąžinti ministeris pirmininkas tokį žestą priūmtu kaip jam parodyta nepasitikėjimą ir galis atsistatydinti. Tuo tarpu Mr. Whitlam siekia i savo rankas gauti daugiau galų.

Opozicijai taip pat nelengva apsi-

spresti šioje padėtyje. Yra nuomonė, kad privertus vyriausybę paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus būtų uzurpavimas rinkiku valios, kurie išrinko krašto vadovybę trejiems metams ir taip turėtu būti. Tačiau kita nuomonė, kad opozicija negalinti stoveti nuošliai ir ciniškai stebeti, kaip kraštas klimpsta į naujus sunkumus ir nieko nedaryti, o laukti progos, kada laimėjimas bus užtikrintas. Spėjama, kad nauji rinkimai Australijoje vis tiek gali įvykti apie spalio mėn., kada susirinks parlamentas ir svarstys ateinančių metų biudžetą.

Australijos fed. vyriausybės krizė dar nepasibaigė. Aną pirmadienį buvo sušauktas Darbo Partijos taryba (Caucus) reikalui spresti. Dėl užvestų paskolu užsienyje iškilusios aferos buvo pašalintas iš pareigu min. p-k-o pavaduotojas Dr. J. Carins, o pačiai aferai ištirti buvo siūloma karališkoji komisija, bet pasiūlymas atmestas. Senate, kur dominuoja liberalų partija, sutiko pravesti tuo reikalui tik apklausinėjimą.

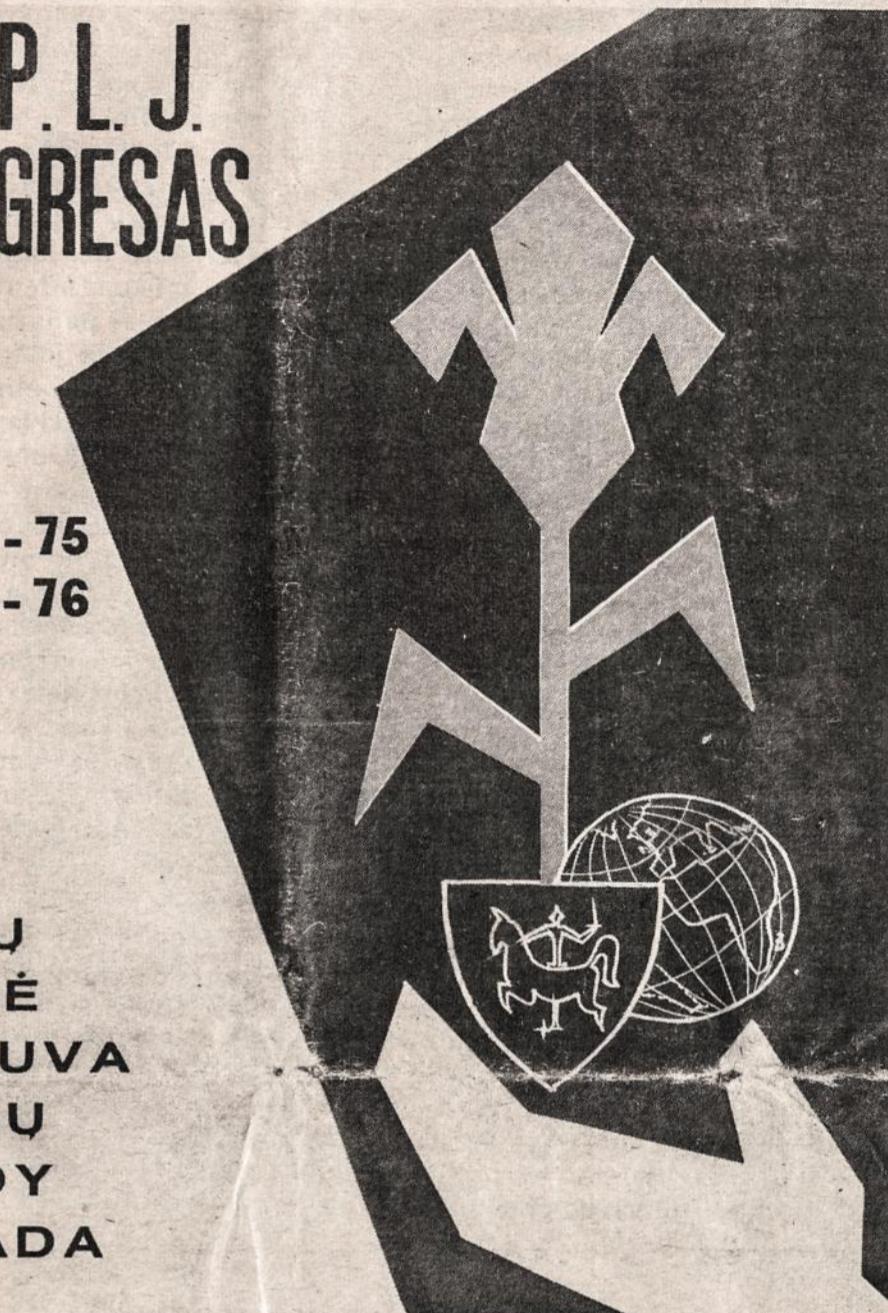
Pereitą šeštadienį Pietų Australijoje rinkimus laimėjo darbiečiai su Dunstan priešakyje. Darbiečių persvara - tik vienas atstovas parlamente. Ir šie rinkimai patvirtino, kad darbo partija Australijoje smunka.

III P. L. J. KONGRESAS

20 - 12 - 75
6 - 1 - 76

TĒVU
ŽEMĖ
LIETUVA
MŪSU
ŠIRDY
VISADA

Trečiojo Pasaulio Lietuviai Jaunimo Kongreso plakatas

NAUJIENOS

Sovietų užsienių reik. ministeris A. Gromyko nesenai lankėsi pas popiežių. Pasimatymas užtrukės vieną valandą; kalbėtasi artimuojant ir Europos Saugumo konferencijos reikalais. Vatikano šaltiniai skelbia, kad popiežius kėlės ir katalikų reikalus Sov. Sajungoje, kur jų yra apie 13 milijonų.

Pirmas kontaktas Sov. Sajungos su Vatikanu buvo 1967 m., kada popiežių vizitavo Sov. Sajungos prezidentas Podgornyj.

Europos Ekonominės Bendruomenės kraštai siekia ne vien ekonomiškai, bet ir politiškai apvienyti Europą sudarant politinę ir karinę sajungą, kad galėtų pasipriešinti eventualiam užpuolimui. Šia kryptimi jau padėta daug pastangų ir galimas daiktas, kad netrukus gims nauja, vieninga Europa, kaip dar viena pasaulio galybė.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje piktadariai nesenai išvardė antkapius ir paminklus. Policija išaiškino, kad tai jaunuolių 18-18 metų darbas, iš kurių tris suėmė.

Išeivijų baltų mokslinė konferencija nesenai įvyko Stockholmė, Švedijoje. Konferencijos metu

miestas buvo pasipuošės Baltijos kraštų vėliavomis (tikromis, ne sovietinėmis).

Seniai projektuotas amerikiečių - sovietų astronautų susitikimas erdvėje, kur turės susijungti sovietų ir amerikiečių erdvėlaiviai, jau pradėtas: liepos 15 d. su ta misija buvo išleisti sovietų astronautai, o po septynių su puse valandų pakilo į erdvės ir amerikiečiai. Spėjama, kad šis bandymas yra gerai apskaičiuotas ir pasiseks.

Amerikoje mirė žinomas žurnalistas Jonas Vaidelys, aktyviai bendradarbiavęs laisvoje lietuvių spaudoje. Pastaruoju metu darbavosi "Sandaros" redakcijoje.

Pagarsėjęs dainininkas ir filmų artistas Bing Crosby šiuo metu yra 74 m. amžiaus. Apskaičiuojama, kad jo įdainuotų plokštelių parduota 300 milijonų.

Rašytojas, sovietų tremtinys A. Solženicinas, lankydamasis nesenai Amerikoje, perspėja amerikiečius, kad nesusidėtu su Sov. Sajunga, nes tai yra žmonijos priesas Nr. 1.

Drauge jisispėjo, kad dabartinė pasaulio situacija yra ne tik pavojinga ir grėsminga, bet tiesiog katastrofiška. Jis priminė, kad Kruščevas žadėjęs amerikiečius palaidoti, bet dabar sovietai pragudrėjo ir to nesako, bet siūlo "detente", kuri vakanams tą patį reiškia, kaip ir Kruščovo žodžiai. Solženicinas amerikiečiams prikiša, kad sunaikinti ir Stalino režimą Sov. Sajungoje.

Ekspertai Amerikoje tvirtina, kad plaukų dažai sukelia vėžio ligą. Įvairios firmos ir kitų kraštų medicinos žinovai tuo abejoja ir reikalauja tvirtų įrodymų. Plačiai tuo klausimui buvo rašyta ir australų spaudoje.

Urugvajus

PREZ. J. BOARDABERRY VYRIAUSYBĖ birželio 5 d. uždarė komunistinį Lietuviai Centrą Montevideuje ir nusavino visą jo tartą. Remiantis padaryta krata, buvo nustatyta: centro nariai yra svetimos valsbybės piliečiai, aktyvūs 1972 m. uždraustos kompartijos nariai; centras - marksistinių žurnalų, laikraščių bei spaudinių skleidimo būstinių. Miegina propaganda prieš Urugvajaus vyriausybę buvo skleidžiamas lietuvišku mėnesiniu žurnalui "Darbas" ir lietuviška radijo valandėle. Puolimuose prieš Urugvajų bei kitus kraštus buvo vadovaujamas kompartijos bei jai giminingų grupių ideologine linija.

MIRĖ POETAS
VENANCIJUS ALIŠAS

PREL. ALEKSANDRAS ARMINAS

Brazilijoje, Sao Paulo mieste birželio 6 d. mirė lietuvių parapijos klebonas prelatas Aleksandras Arminas, plačiau lietuvių tarpe žinomas kaip poetas Venancijus Ališas. Gimės 1908 m. ir tik išventintas kuniu 1931 m. jis netrukus išvyko į Braziliją ir darbavosi lietuvių tarpe. Ten būdamas jis pradėjo reikštis kaip poetas, savo eiles skelbės neprisklausomos Lietuvos žurnalose ir vėliau buvo išleisti jo eilių rinkiniai: "Sao Bento varpai (išleista Kāune), Casc: a Cristalina, išleista 1948 m., "Pie Kryžių".

Ieškome identiteto

Prieš porą savaičių išleidome Studentų Žodį. Po ilgesnio laiko žebiasi nauja viltis, kad studentai yra mūsų tarpe ir kad jie vienaip ar kitaip apsireikš kaip dinamiškasis elementas, kokiui studentai visais laikais buvo. Naujasis šio studentams skirto skyriaus - Studentų Žodžio redaktorius Rimas Milašas, atrodo, pats gyvena ir pas katus ieško tos akademinio jaunimo dinamiškosios dvsios. Tiesiog buvo graudu skaityti jo rašytą pasigérētiną vedamajį klausdamas lietuviškosios studentijos identiteto. Ar jo žodžiai ras atgarsi, ar bus tik tuščiai nuskambėjė?

Studentijos rüpestis yra mūsų vių rüpestis. Džiaugiamės, kad kasmet nauji būriai lietuvių moksleivių stoja į aukštąsias mokyklas studentais, didžiuojamės, kad taip pat kiekvienais metais apleidžia Alma Mater pasigérētinės būrys lietuvių nešini diplomas ir pasiruoš gyvenimui, tačiau skaudu ir liūdina, kad lietuviškame gyvenime nesijaucia nei studentų, nei absolventų. Nesi-jaučia nei bendruomenėje, nei už bendruomenės ribų. Atrodo, su tokia padėtimi apsipratome ir mes nėra ir nepasigendame. Tai yra nu-mojimas ranka į problemą, kuo nieko neišsprendžiame ir nepasiekiamo, o tik prarandame. Prarandame patį sąmoningiausią elementą, kuris ateity turėtų būti mūsų pagrindas. Tenka stebeti mūsų vyresniaisiais, kurie neparodo iniciatyvos ieškoti kontaktų su mūsų studentija ir bandyti ižiebtį ambicijas būti kuo nors, pasirodyti, atidengti savo tapatybę, identitetą.

Stebina taip pat mus ir mūsų studentai, kurie lankydami universitetus ar kitokias aukštąsias mokyklas

turi nepalyginamai daug daugiau progų susitikti su kitu tautybių studentais, stebeti tuos katus ir išsikiuti, kad kitataučiai studentai didžiuojasi savo kilme, pabrėžia ją ir neskuba išilieti į bendrą masę. Gaila pripažinti, bet mūsiškiai tokiu sąmoningumu neišskirkia arba net savo kilmę netyli.

Niekas nesako, kad mūsiškiai turėtų su vėliavomis demonstruoti savo kilmę, bet yra daugybė progų, kur mūsų studentija kaip dinamiškas elementas galėtų atsiliepti ir parodyti bent savo balsą. Štai pernai Australijos vyriausybė įteisino Pabaltijo okupaciją sovietams. Arba vėl nesenai buvo paskelbta tokia grubi nesamonė, kad Pabaltijo kraštai, taigi ir lietuviai, tebuvo tik 20 metų nepriklausomi ir dar faštai, tad jie negalėtų būti savarankiški nei kaip kraštai, nei kaip tautos. Ir šiuo atveju mūsų studentai tyli.

Jeigu tokiai ar panašiai atvejais studentai nesukelia jokio triukšmėlio, tai nebūtų ko stebėtis, nes šiuo metu mūsų studentijos negalima laikyti jokiu organizuotu vienetu, bet neteko nė spaudoje skaityti jokio pasiskymo ar laisko, kuris liudytų, jog tas liečia ir mūsų studentus. O tas tik patvirtina, kad mūsų studentija praradusi savo identitetą, kad jie nėra ir negalioja kaip vienetai, o stengiasi išilieti į pilką masę, kad nebūtų atpažinti.

Kiti gal sakys, kad minėtais atvejais mūsų studentija nepasireiškė dėl to, kad tai esanti politika. Tai juo labiau, kad politika, nes tik per politiką išryškėja asmenys ir vienetai, tik čia atidengiamas visu ryškumu asmens, organizacijos ar tautos tikrasis identitetas.

Reikia pripažinti, kad studentija yra pats brandžiausias mūsų jaunimas ir todėl dabar pats laikas tiesiai užklausti, koks jos identitetas. O jeigu nežino, tai laikas jis žinoti ir apsispręsti.

(v.k.)

Naujas liaudies frontas

Iš Lietuvos Kataliku Bažnyčios Kronikos žinome, kad šiuo metu Lietuvoje veikia pogrindis. Tai liudija pati Kronika, jau kelinti metai leidžiama Lietuvoje slaptai ir kuri net pasiekia Vakarus. Pagal pereitame M.P. numeryje paduotą Eltos informacija, nuo 1955 m. Lietuvoje veikia kovos organizacija, pasivadinus NACIONALINIS LIAUDIES FRONTAS,

kuriame telpa išairūs sajūdžiai, kovoją už lietuvių tautos išlaisvinimą. Nacionalinis Liaudies Frontas perėtai metais Vilniuje turėjo slaptą suvažiavimą, kurio metu buvo priimtas ir išleistas atsišaukimas lietuvių, lenkų, rusų, vokiečių, anglų ir prancūzų kalbomis. Ta deklaracija paskelbė Kanados "Tėviškės Žiburiai" birželio 12 d. laidoje, kurios santrauką čia paduodame iš "Europos Lietuvio" liepos 8 d.

Mūsų spudoje pranešama apie iš Lietuvos Vakarų pasiekusį pogrindio atsišaukimą. Tas atsišaukimas skelbiasmas sajūdžio, pasivadinusio NACIONALINIU LIETUVOS LIAUDIES FRONTU. Jis sudaro kelios pogrindys veikiančios organizacijos. Atsišaukimo pradžioje sakoma:

„Mes, NACIONALINIO LIAUDIES FRONTO kovojojai (Lietuvos Laisvojo Demokratinio Jaunimo Sąjunga, Lietuvos Kataliku Sąjunga bei kitos grupės) ir visi nacionalinio judėjimo šalininkai, persekiojami už politinius, tautinius ir religinius išstikinius Lietuvos TSR ir visoje Sovietų Sąjungoje, iš Lietuvos pogrindžio apeluoja į viešąją pasaulio nuomonę ir prašome visas pasaulio valstybes ginti vieninių durtuvų, prisidėjo prie Naciona-

„Nežiūrint į visas KGB represijas Lietuvos TSR teritorijoje, engiamos Tėvynės jaunimas, inteligentija, sąmoningoji darbininkai, nusivyle antilietuviška Maskvos politika, suabejoje Markso-Engelso-Lenino „Laisvės ir progreso talmudu“, nešamuose visas pasaulio valstybes ginti vieninių durtuvų, prisidėjo prie Naciona-

Mirus Adelaidės sporto veteranui, skautų vyčiui
A.A. Kęstui J a c i u n s k u i,

jo žmonai, "Vilniaus" tunto skaučių skyriaus vedėjai, v.sk.sl. Elenai Jačiuniškienė, vaikams, tėvams ir seseriam reiškiamė gilia užuojautą ir kartu liūdime

Vilniaus tuntas

PADEKA

Širdingai dėkoju kun. P. Martuzui už laidotuvės apeigas, kun. P. Butkui už šv. Mišias, ir visiems mano draugams ir pažiūstamieims, pagerbusiems mano mamą

a.a. J. JARIENĖ — REGUSON

gélémis, aukomis šv. Mišias ir palydėjusiems ją į amžino poilsio vietą. Dėkoju Soc. Gl. Moterų Draugijai. Lietuviai Klubo Valdybai, Inžinierų ir Architektų Sajungai ir visiems mane užjautusiems per spaudą ar asmeniškai.

V.Jaras

PADEKA

Amžinybėn iškeliaus mūsų mylimam dėdei, švogerui ir broliui

a.a. PETRUI POVILUI BALKUI,

nuoširdžiai dėkojame kun. P. Butkui už gedulingas pamaldas, Dainos chorui, giedojušiam pamaldą metu bažnyčioje, Sydneaus ramovėnams, budėjusiems prie velionio karsto.

Ačiū užtartus šiltus atsisveikinimo žodžius kun. P. Butkui, p. P. Nagui, kalbėjusiam Dainos choro vardu ir p. A. Kramiliui, /ateitininku sendraugių vardu/.

Dėkojame nuoširdžiai draugams ir bičiuliams, aukojušiams šv. Mišias už velioni, už gėles ir vainikus ir už pareikštus užuojaus.

Už suteiktą didelę pagalbą nuoširdžiai tariame ačiū Antanui Mikutavičiui.

Nuliūdusi Belkų šeima

A.A.

POVILUI P. BALKUI mirus, Juozas Ramanauskas, pagerbdamas velioni, vietoj gėlių ant jo kapo paaukojo Australijos Lietuviai Fondui 20 dolerių.

A.A. Stasiui Brunevičiui mirus vietoje gėlių bei vainikų jo laidotuvės apeigose paaukota "Mūsų Pastoge" velionio atminimui:

1. Newkastelio Apylinkės Valdyba visų apylinkės lietuvių solidarumo ženkle \$ 10.00
2. A. Bajalis, S. Butkus, J. Česnaitis, B. Liūga, V. Liūga, R. Lapinskas, J. Lizdenis, P. Kairys, A. Šernas ir G.J. Žemaičiai \$ 20.00

Viso \$ 30.00

Alf. Šernas

NCL Apylinkės Pirmininkas

Teresė Bikulčienė

fonso darbų pritarėja ir padėjėja, minėdama jo 4 metų mirties sukaktį, sukvietė artimuosius draugus Alfonso prisiminimui, o taip pat itekė Australijos Lietuviai Fondui 150 dollerių auką, išrašydama Alfonso vardą į A.L. Fondo remėjų eiles. Šia auką, kaip Teresė Bikulčienė pareiškė, tik tėsiai Alfonso darbą, kurio jis nesuspėjo atligli.

Australijos Lietuviai Fondas, už šia gražią Alfonso Bikulčiaus atminimui skirtą auką, Teresei Bikulčienei reiškia nuoširdžią padėką.

Ig. Āleknai
A.L.F. Valdybos vardu

AUKOKIME IR REMKIME

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAI!

BALTIC HERALD

No. 2

Supplement of Lithuanian Weekly "Musu Pastoge" Box 4558, G.P.O.,

21.7.1975

Sydney 2001

DE - COLONIZE THE SOVIET UNION!

On the 23rd of August 1939 the Soviets signed a secret pact with Hitler dividing Europe. According to this pact Estonia, Latvia, Lithuania, parts of Poland, Finland and Rumania were handed over to the Soviet Union.

This was the prelude to World War Two. First in 1939 Nazi Germany and the Soviet Union occupied and divided Poland.

In 1940 when the Nazis were invading France, large contingents of Soviet troops occupied Estonia, Latvia and Lithuania. Puppet "Peoples Governments" were set up. Thousands of Baltic people were executed, arrested and sent to Siberian slave labour camps.

During June 1941 mass genocide and terror took place.

Since the end of World War II well over one million Estonians, Latvians and Lithuanians perished in Soviet concentration camps.

To this very day the Soviet Union occupies not only the Baltic States of Estonia, Latvia and Lithuania, but also nearly half of Europe. Any attempts to regain freedom have been ruthlessly crushed by the Red Army. Remember Hungary, Poland, East Germany, Czechoslovakia, the Ukraine. Remember the Baltic States Estonia, Latvia, Lithuania.

In these countries Human Rights do not exist. Workers, students, writers, intellectuals are persecuted. Religion is suppressed. Free speech and free travel is prohibited.

Since the war many Asian and African colonies were given independence.

S O

**DEMAND THE DE - COLONIZATION OF
THE SOVIET UNION.**

**PROTEST FOR THE RELEASE OF POLITICAL
PRISONERS IN SOVIET CONCENTRATION CAMPS**

WORK FOR FREEDOM

FOR IT CAN ALSO HAPPEN HERE!

Baltic Council of Australia

HISTORY DISTORTED BY P.M.

Mr. Whitlam has made some misleading excursions into Baltic history during the Bass by-election campaign to justify the recognition of Soviet sovereignty over Estonia, Latvia and Lithuania. Stalin occupied these states in June 1940, after securing Hitler's approval in 1939.

In order to excuse his action, Mr. Whitlam attempts to link Baltic countries with Nazi Germany. This is an insult to Lithuanians, who braved Hitler's anger in prosecuting Nazi officials in 1934 and 1935 for crimes committed in Lithuanian territory, who resisted Hitler's pressure to take up arms against Poland to recover Vilnius and who suffered and perished in Nazi concentration camps in Stutthof, Kirchholm, Dachau and elsewhere. It is no less an insult to Latvians and Estonians, many of whom perished with Lithuanians.

Any temporary curtailments of democratic freedoms in the Baltic states were the direct result of the agitation by the underground agents of fascist Germany and communist Russia to forsake the democratic way of government and to adopt dictatorship, be it "peoples" dictatorship as practiced by Stalin or "national" socialism as installed by Hitler. The measures adopted by the Baltic governments of the 1930's kept the Baltic peoples in

the camp of democracies, as Mr. Whitlam should well know, being a self-confessed student of history.

Mr. Whitlam's authoritarian pronouncement that Baltic States did not exist before 1919 conveniently forgets more than six centuries of Lithuania's statehood, from its consolidation into a unified state in the XII century to its occupation in 1795. Lithuania, which protected Europe from Mongol invasions for several centuries, entered into a Federation with Poland in 1569 to enable both countries to coordinate their defences against Moscow and the Turkish empire. Both countries retained their independence, as evidenced by separate governments, armies and laws. Both countries jointly administered their possessions in present-day Latvia and Estonia (province of Livonia).

It is very disturbing to hear Mr. Whitlam's theory denying the right to separate existence to the Baltic states as "they were independent for 20 years only". Would Mr. Whitlam's Australia have the right to occupy independent New Guinea in 1995, after it will have been in existence for "only 20 years". Would China be within its rights to occupy Australia, because China has existed from time immemorial, while Australia is only emerging from its status as a dominion of Great Britain?

Material contained in this supplement has been prepared in collaboration with the Australian Citizens' Committee for Lithuanian Rights, P.O. Box 470, Strathfield, N.S.W. 2135

All articles appearing in this supplement may be reproduced in whole or in part without any charge or obligation.

We shall never stop protesting

Government's Record Shabby

Recent comments by the Prime Minister have again focussed attention on the Australian Government's action in recognising the Soviet annexation of the formerly independent States of Estonia, Latvia and Lithuania.

Mr Whitlam's erroneous statements during his verbal altercation in Launceston with a teacher add no lustre to his Government's shabby record in this matter.

As my colleague Mr. Ian Sinclair said last August, the Government's recognition of the Soviet action was "infamous".

Baltic people had to purchase their independence with their own blood, defending it in 1919 against all comers, including the imperialist aggression: Soviet Russia and Germany. Their independence was not donated to them by United Nations or the League of Nations. It should not be shrugged off as "only 20 years" by a politician who is apparently ignorant of the difference between freedom and slavery.

V.J. Patasius

It seems clear that the Government was motivated purely by political considerations, with no consideration being given to the feelings of the people of annexed nations, nor to the people who have come from those nations to make their homes in Australia.

Mr. Whitlam's attack on the three nations in an attempt to justify the Soviet action and his own Government's action is reprehensible.

In recent addresses I have spoken of the loss of personal liberty and freedom which comes when an authoritarian form of government is imposed on a nation.

I believe the Australian Government would be performing a far greater service to mankind if it pointed out the way in which freedom has been trampled in the Baltic states, and if it rebuked those responsible, instead of putting forward blatantly wrong justifications to excuse and support what has happened.

J. D. ANTHONY
Leader of the National Country Party of Australia

The Sydney Morning Herald, Tues, July 1, 1975

By HELEN FRIZELL

HANDS up all those — Prime Ministers included — who know the history of the Baltic States between 1919 and 1939.

During the Bass by-election, the Prime Minister, Mr Whitlam, reportedly said that in 1930 Latvia, Estonia and Lithuania were "all fascists."

When a teacher, Mr Tom McGlynn, interjected: "Your history's all wrong," Mr Whitlam answered: "You are a disgrace to your profession."

To Mr McGlynn's retort: "Latvia was one of the States with a semblance of democracy," the Prime Minister said: "They were as much a democracy as Hitler's Germany."

Who was right, the Prime Minister or the teacher?

From the Fisher Library (University of Sydney), from the Herald library, and from the Encyclopaedia Britannica these facts emerged.

The people of Latvia, Lithuania and Estonia gained nationhood only after World War I. From the thirteenth to the twentieth century they were ruled by outsiders: invaded by Danes, by Teutonic Orders, by Poles, Swedes and Russians.

All were under Russian rule from the late eighteenth century.

A 1938 publication, *The Baltic States*, prepared by the Information Department of the Royal Institute of International Affairs (Oxford University Press), says that four factors contributed to the making of the new Baltic States.

These were: the fall of the Russian Empire; the German occupation of border provinces during the early stages of the Bolshevik revolution; the fall

Troubled life of the Baltic States

Who was right? The PM or the teacher

of the German Empire; the determination of leaders and soldiers of the Baltic people.

The last year of World War I — 1918 — saw the coming and going of soldiers — German and (Red) Russian. The people of the buffer States fought for their independence.

It came to Latvia, Lithuania and Estonia in November, 1918, although fighting continued after the signing of the Armistice.

The countries became republics, were admitted to the League of Nations in 1921, and established their constitutions.

In each case, the legislature consisted of a single chamber elected for a three-year term on a wide franchise.

Each country swept away the old semi-feudal regime by which barons had occupied vast estates. Under agrarian reform, the estates were split up and distributed to small-holders, tenant farmers, agri-

The Baltic States.

cultural labourers and the landless.

But, although the early constitutions were of extremely "democratic character," trouble followed.

As the report of the Royal Institute of International Affairs said: "It would be hardly an exaggeration to say that democratic institutions, as operated during a period of parliamentary government lasting from 1922 to 1926 in Lithuania and from 1920 to 1934 in Latvia and Estonia, never functioned properly."

There was proportional voting. Political parties multiplied. Between 1920 and 1934 there were 18 Cabinets in Estonia and 16 in Latvia. Every Cabinet was a coalition.

In Lithuania there was a coup d'état in 1926. Volmermaras became Prime Minister. In 1929 he was forced to resign and his Fascist organisation, the Iron Wolf, was dissolved. In 1934 he was arrested and imprisoned for high treason committed with German support.

The Encyclopaedia Britannica says that the period 1927-38 was one of "restricted democracy."

In Latvia, the Government was certainly not Fascist in 1930 as Mr Whitlam said. In 1934, Ulmanis, the Prime Minister, proclaimed a state of emergency and ordered dissolution of the Saeima (parliament). Martial law was imposed, and the press censored.

"Victims of the coup," said the Royal Institute of Inter-

national Affairs, "were socialists."

Leaders of extreme Fascist organisations, including members of the Perkonkrust (Thundercross) association, were also arrested.

Hitler had power in Germany. Latvia's German minority had turned pro-Nazi. The little republic was caught between the Nazi giant and the Soviet Union with its growing communist might.

A "state of siege" was proclaimed. Martial law remained until February, 1939.

Estonia, like the other Baltic nations, suffered from the depression, and from instability of government. In 1934, a new Constitution gave unprecedented powers to the Prime Minister, K. Pats. He declared a state of emergency in March of that year and "ruled as benevolent dictator" for the next three. In 1938 elections were held. Democracy seemed on the way back.

But in 1939 Nazi Germany and the Soviet Union signed a treaty. In that year the Baltic countries were assigned to the Soviet sphere.

In July, 1940, says J. Hampden Jackson in his book Estonia, elections were held in violation of the Estonian Constitution. The announced result was a 92.8 majority for the Working People's Union.

On July 21 when delegates went to Parliament "they found bronze busts of Lenin and Stalin placed beside the Speaker's chair."

This was the end. Or almost. On the night of June 13-14,

1941, the Soviet Union deported 10,000 Estonians.

In Latvia, Ulmanis was arrested in 1940, and 35,000 Latvians were deported that year.

In Lithuania, on June 14-15, 1941, 30,455 members of the intelligentsia were deported to Siberia.

The Soviet Union took over then and has remained in power over the countries which are now classified among its republics.

* * *

Dr Peter King, senior lecturer in government at the University of Sydney, says: "The schoolteacher was clearly right in his argument with the Prime Minister. In 1930 democracy was fairly solid in the Baltic States. Semi-dictatorship did not come in until later."

"For the Prime Minister to liken the regime in Latvia to German Fascism is outrageous. There is no commensurability between the two. Contrast this alleged Fascism of Latvia with what happened when the Russians came in, and you will see what Fascism — Stalin's — meant."

Professor Henry Mayer, professor of political theory in the department of government at the University of Sydney, says: "The argument between the Prime Minister and the teacher was over Australia's recognition of the Soviet annexation of the Baltic States. It was schoolboy stuff, and both men behaved like schoolboys — which wasn't surprising in an election campaign."

"I think both were wrong. The issues of recognition have nothing to do with the internal structure, approval or disapproval of the government you are recognising. Recognition is determined by the national interest of the nation doing the recognising. By this you can make deals with the devils or angels."

"The Russians and the British do this. We do it, and most nations recognise other nations whose guts they hate."

You can't apply "moral criteria" to recognition, says Professor Mayer.

Many would disagree. Former citizens of the Baltic States would. So would Mr McGlynn.

But the Prime Minister agrees — obviously.

Lithuania's past glories

SIR, It is regrettable that Helen Frizell is so impressed by a distortion of history, repeatedly perpetrated by Mr Whitlam, that she did not check the facts when writing the article headed Troubled Life of the Baltic States (Herald, July 1). The statement that "the people of Latvia, Lithuania and Estonia gained nationhood only after World War I" is quite false.

Lithuania, for instance, was once one of the great States of Europe. It has a long and rich history of statehood. In support, it will suffice to quote from

Nouveau Petit Larousse (1968, p 1483): "Lithuania was unified

The Sydney Morning Herald, Tues, July 7, 1975

in the twelfth century. Its princes extended their domination over Byelorussia, a large part of Ukraine and regions of Russia."

It is an irony of history that during the period of great empires Lithuania ruled over Russian territories, and is now itself subjugated by the Soviet empire. However, this justifies neither the distortion of history, nor the accord of legality to the Soviet subjugation of the Baltic States. Unlike the culture of the Middle Ages, today's culture rejects empires, and the empire of Soviet Russia should not be an exception.

(Prof) A. P. KABAILA,
President of the Council
of the Lithuanian Australian
Community, Greenwich

pendent Baltic States.

"This recognition and acceptance of Russian annexation by force was a disgraceful decision by the present government," he said.
"It showed little regard for the feelings and rights of the people of those countries to have their own independence and single identities.
"The Opposition, when in government, will make every endeavour to rescind that decision.

"It might not be something which can be achieved easily, but you can be assured that we will immediately hold discussions with the Soviet Union to change de jure recognition to mere de facto.
"Our policy on this matter remains today as it always was and

our attitude will not change," he said.

Senator Young said the present attitude of the Australian Government, which showed a continuing bias towards pro-Communist and radically left wing countries, was sickening to most Australians.

We were now seeing a repeat pattern in South-East Asia of the tragedies which had struck the Baltic States and some European Countries.

Russia, for example, was trying to encircle the South-East Asian area with its naval strength from Indonesia through the Malacca Straits and the Indian Ocean to the Suez Canal.

Senator Young said the time had arrived when the Australian people

had to discard their lethargy and voice their concern at the direction their country was heading.

6 June, 1975

Senator Harold Young
Shadow Minister for Media

I consider Mr. Whitlam's action, when he recognised the occupation of the Baltic States by Soviet Russia, was a disgraceful action.

Mr. Whitlam is a shabby showman who panders to the Communist Countries.

He is always happiest when he virtually embraces the leaders of the Communist Countries.

Whitlam's action of betrayal of the Baltic countries should be revoked.

Ian Wood.
Senator.

News Release

BALTIC STATES

The Federal Opposition, when in government, would seek to revoke the Australian Government's recognition of Russian sovereignty over the Baltic States, Senator Harold Young said today.

Senator Young, Shadow Minister for the Media, was speaking at the Adelaide Town Hall at the Baltic Council of South Australia's annual commemoration of the deportation of Estonian, Latvian and Lithuanian people from their homeland by the Soviet Union.

He said that the Australian Government last year had chosen to recognise the legality of Russian rule over the former free and inde-

HUMAN RIGHTS — FOR WHOM?

On December 14th 1960 the General Assembly accepted without a dissenting vote the "Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples".

Again of December 16th 1966 this Assembly unanimously passed the "International Covenants on Human Rights".

The texts of these declarations are laudable and include such articles as:

"All peoples have the right of self-determination. By virtue of that right they freely determine their political status and freely pursue their economic, social and cultural development". (Article 1, part 1, 1966)

"No one shall be subject to coercion which would impair his freedom to have or to adopt a religion or belief of his choice". (Article 18, 1966)

"No one shall be subject to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment". (Article 7, 1966)

"Everyone shall be free to leave any country, including his own... No one shall be arbitrarily deprived of the right to enter his own country". (Article 12, 1966)

MEMORANDUM

To the people of the Baltic countries of Lithuania, Latvia and Estonia, which are under Soviet occupation, these resolutions sound hypocritical. These people have been subjected to genocide, forced labour camps, restrictions on travel, strict censorship and many other serious deprivations

by a signatory to the above declarations.

The United Nations moralizes about Israel and South Africa, while it totally ignores the massive and horrific murder and oppression in the U.S.S.R., which has for decades affected the lives of millions of innocent people.

Virtually every article is being flagrantly broken by the Soviet Union, right before the eyes of fellow member nations. The silence of the United Nations on this matter, in the face of its own resolutions, condemns it as an accomplice.

In 1972 a letter signed by 17,000 Catholics in Lithuania reached the government in Moscow and the United Nations, protesting against the denial of freedom of worship.

Also in that year a protest letter signed by 17 Latvian communists was smuggled out of Latvia and sent to many Party leaders in the West, charging Moscow with forcible colonization of Latvia, the deportation of E. Berklavas, First Secretary of the Riga City Party, and with the purge of many Latvians.

In April, 1972, many students were expelled from the Tallinn Polytechnic in Estonia and arrested for anti-Soviet demonstrations during the World Ice Hockey Championships, when Russia was defeated by Czechoslovakia.

The number of people arrested and the cases of torture reported in the Baltic States and other nations under Soviet control is enormous.

The Whitlam Government of Australia, as a signatory to the United Nations declarations, condemns itself not only because of its silence in regard to these violations, but also as an

"We have never recognized the 1941 frontiers of Russia... They were acquired by acts of aggression and shameful collusion with Hitler. The transfer of the people of the Baltic States to Soviet Russia against their will would be contrary to all the principles for which we are fighting this war and would dishonour our cause.....

"The deadly comb ran back and forth, and back again, through Estonia, Latvia, and Lithuania. There were no doubts however where the right lay. The Baltic States should be sovereign independent peoples.

Winston S. Churchill

I DISAGREE

As you know I personally disagree with the Labor Government's de jure recognition of the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union. I regard this as a capitulation to Soviet expansionism and an unnecessary affront to many thousands of Australian citizens with close ties with the Baltic States.

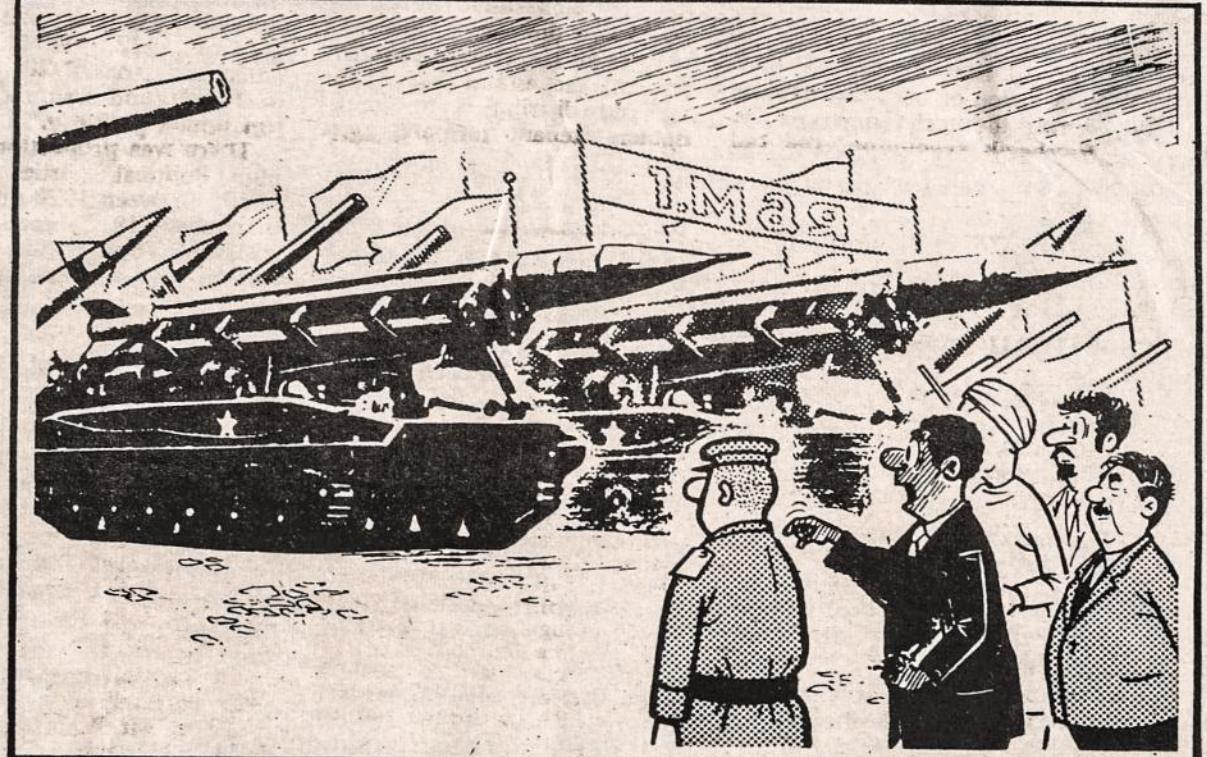
All over the world people of Baltic origin cling to the hope that once again the Baltic States would be independent and I support them in that wish. I also support urgent consideration of Australia's recognition when the present Opposition is successful at the poll.

Yours sincerely,
M.J.R. MacKellar
Member for Warringah.

In Defence of Human Rights

NOTABLE ACHIEVEMENTS OF THE RED ARMY

- 1917 Invasion of Byelorussia
- 1918 Red Army attacks Ukraine, and massacres Ukrainian students at Kruty.
 - Estonia invaded
 - Byelorussia is again attacked
 - Communist take-over of Turkestan.
- 1918-19 Invasion of Lithuania and large parts of it devastated.
- 1918-20 Estonian war of liberation against the Red Army.
- 1919 Latvia is invaded and laid waste.
 - Ukraine is attacked twice in a year with much bloodshed.
 - The Independence of Ukraine and Byelorussia is crushed.
 - North Caucasus and Azerbaijan are occupied.
 - Attack on Poland.
 - Armed insurrection of the Basmachi in Turkestan (1920-28).
 - Mass deportations of Ukrainians begin: 6 million from 1920 to 1939.
- 1921 Invasion of Georgia, followed by massacres.
 - Communist take-over of the Republic of Armenia.
 - The uprising of Soviet sailors at Kronstadt is crushed by the Red Army.
 - The Ukrainian Autocephalic church in Kiev is destroyed.
- 1924 Suppression of the Georgian National insurrection - 7,000 dead, 20,000 deported.
- 1930 Revolt in North-Caucasus crushed.
- 1930-33 Forced collectivisation causes widespread famine and peasant risings in most annexed countries, followed by mass deportations: about 5 million dead from hunger (mainly Ukrainians).
- 1936-37 Stalinist mass purges.
- 1939 Poland is invaded and laid waste by joint Soviet-Nazi Armies (over 1 million people are deported to Siberia; and 10,000 Polish officers are shot at Katyn by the NKVD)
 - Finland is attacked by the Red Army.
- 1940 Occupation of Estonia, Latvia and Lithuania followed by mass arrests.
 - Red Army occupies the Rumanian province of Bessarabia.
- 1941 Mass deportation of Estonians, Latvians and Lithuanians followed by executions.
- 1943 Mass grave of 10,000 Ukrainians, shot on the orders of Kruschev, found at Vinnitsa.

Soviet idea of detente

- 1943-44 Deportation of whole nations: Crimean Tatars, Kalmyks, Karachais, Chechens, Ingushis and Balkars: over 1 million people, followed by the deportation of Meskhetians.
- 1944 The Red Army betrays the Warsaw Uprising (against the Germans) by deliberately withholding its advance. Then it disarms all the units of the Polish Home Army and deports its soldiers (1944-45).
 - Ukraine, Byelorussia, Estonia, Latvia and Lithuania are again occupied.
 - Red Army engaged against the Ukrainian resistance movement (1944-48) and against Lithuanian guerrillas.
 - Red Army attacks and disarms General Mihailovich's resistance movement and brings Tito to power in Yugoslavia.
- 1944-48 Communist regimes are imposed by force by the Red Army upon Bulgaria, Hungary, Romania, Poland, Albania and Czechoslovakia.
- 1953 The strike of political prisoners at Norilsk is suppressed by the Red Army.
 - Riots of workers in East Germany crushed by tanks.
- 1954 Red Army tanks crush to death 500 Ukrainian women, political prisoners in a slave camp in Karaganda.
- 1956 Second Georgian national insurrection, triggered off by the Tbilissi riots, brutally put down (3,000 dead, 50,000 deported).
 - Suppression of the Polish riots in Poznan.
 - The Hungarian Revolution is crushed by the Red Army, with mass executions of civilians, massacres of prisoners and treacherous arrests of Hungarian generals who had been invited to negotiate.
 - "The rape of Czechoslovakia" and the end of the Czechoslovak spring, suppression of freedom and continued purges.
- 1968

STATEMENTS and . . .

The indecent haste in which the Socialist-inspired Australian Government gave recognition to Soviet Russia's occupation of the Baltic States has earned the condemnation of most Australians, Senator E.J. Bessel (Liberal Tas.) said yesterday.

Tens of thousands of refugees from behind the iron curtain now living in Australia had just cause for having lost confidence in Australia's readiness to defend freedom.

Senator Bessel said it was a sad commentary that Australia was the first nation in the Western World to condone Russia's takeover of the Baltic States against their will.

Latvia, Lithuania and Estonia were a haven for Russians who flooded in from the north, south and east, and the Australian Government's action encouraged and facilitated further attempts by the Russians to retrieve their political refugees and defectors.

Senator Bessel said that a platform of Australian Labor Party Policy was that Australia could not isolate herself from the struggles of the peoples of the world for economic development, security and self government.

Mr. Whitlam's decision was a clear contravention of A.L.P. Federal policy and of the United Nations Covenants on Human Rights in which all peoples have the right to self-determination including their political status.

Senator Bessel said it was generally accepted that recognition in July last year of the Soviet Union's jurisdiction over the Baltic States, conquered by Soviet imperialism in alliance with Nazi Germany, was a cynical move by Mr. Whitlam to smooth the path for his subsequent visit to Moscow.

Senator Bessel said he would support any move by an Australian Liberal Government to reverse the illegal recognition of Soviet aggression.

SENATOR ERIC BESELL
Senator for Tasmania.
Burnie, 1 July 1975

The U.S.S.R. has no legal or moral claim to the Baltic States, and Australia's formal recognition of the Soviet conquest was both shameful and unnecessary.

By breaking the line which the Western Democracies have hitherto held on this matter, Mr. Whitlam may believe that he has appeased Moscow, when in fact he has only succeeded in whetting its appetite for more.

The Liberal and Country Parties are pledged to a review of this position when they become the Australian Government, and I personally will do everything in my power to see that this recognition of the Soviet's groundless claim over Lithuania, Latvia and Estonia is speedily repudiated and reversed.

W.C. WENTWORTH
30th June, 1975

My I personally congratulate the Australian Citizens' Committee for Lithuanian Rights on the publication of the Baltic Herald. It is imperative that all Australians are made aware of the shameful betrayal of the peoples of Estonia, Latvia and Lithuania and publications such as the Baltic Herald are the necessary vehicles for this purpose.

I was personally shocked and dismayed at the Whitlam Socialist Government's recognition of Soviet sovereignty over the Baltic States on 3rd July, 1974. May I express my total personal objection to this iniquitous and shameful act on the

part of this deceitful and discredited Government.

It is a sad reflection on Australia's international reputation, that this country is now looked upon by many of our former neighbours as being more closely associated with the Socialist and Communist Blocs, than with our traditional allegiances to western style democracy. I assure you that on the return of a Liberal-National Country Party Government you will have my full support for the reversal of this shameful Labor policy which is the total antithesis of the freedoms that all Australians take for granted, and so many have sacrificed their lives for on the battlefields of Asia and Europe.

I share your concern for the families and friends that are at present suffering as a result of the Russian oppression of your peoples.

As people who have lived under the umbrella of Communism and Socialism, I commend you for having the courage to continue your campaign to highlight the Russian occupation of the Baltic States, my only hope is that all Australians continue to be mindful of the existence of the Baltic States, and by our combined efforts may we give those people the heart and spirit to withstand the challenge to their personal dignity now further eroded by the Whitlam Socialist Government's blatant betrayal of their human rights.

Lets us hope that we can all join forces, and at the next election rid Australia of this treacherous Government, that daily erodes the freedoms that we have always accepted as a right for all Australians.

I look forward to receiving further copies of the Baltic Herald.

With kind regards,
Yours sincerely,
Senator Doctor Glenister Sheil

"I will never understand what motivated Mr. Whitlam to recognise the claim of the Soviet Union that the Baltic States were part of the Soviet."

His suggestion that it was a recognition of a fact of life fails to take into account history. He refused to note that through a major part of the 18th century, right through the 19th, and in the early part of the 20th, the people of the Baltic States kept alive the flame to become independent once again.

In 1920 the Soviet Union signed a Peace Treaty which returned to Estonia and Latvia unreserved recognition of their right to independence.

Regrettably, that independence was short lived, and the Soviet took advantage of the presence of Hitler to again embrace the Baltics.

Mr. Whitlam looks at 30 years of recent history and dismisses the past. The Opposition is currently seeking the views of international lawyers to see what can be done when we return to power to at least say publicly, the Baltic States do not belong to the Soviet Union.

Yours sincerely,
D.M. CAMERON (M.P.)
Member for Griffith

succeeded even though the journey has been heartbreaking.

It is strange logic that the Whitlam Government refuses to recognise the de jure sovereignty of the Smith Government in Southern Rhodesia, even though its de facto sovereignty is beyond doubt.

It is tragic for Australia that the Whitlam Government has pursued double standards at all times. When there is a judgment to be made the Whitlam Government tends to find itself invariably on the side of the communists and against the interests of the free world. This partisanship was displayed in Vietnam and particularly revealed by the difference in the cables sent to the Communist North and the non-Communist South.

The task of reversing de jure recognition is a complicated one in terms of international law. Nevertheless, we are looking at it with an aim to achieving that goal.

The struggle of people to be free and to remain free is the greatest of the adventures in living. The right of the individual to freedom of action in spiritual, moral and social directions must be a paramount one for us all. The fact that the Whitlam Government has abandoned that struggle and has joined the forces of oppression and of tyranny is one of the major tragedies of modern times.

Yours sincerely,
J.L. CARRICK
Senator for New South Wales

Thank you for your letter of 17th June enclosing a copy of Baltic Herald of 9th June, 1975.

I have been very deeply disturbed by the recognition by our Government in Canberra of the Soviet occupation of the Baltic States and hope very much that appropriate action will be taken to reverse this de jure recognition of Soviet aggression when the Opposition assumes the ranks of Government in Canberra.

I spoke at a public rally in King George Square, Brisbane, some months ago, protesting against the move by the present Government. It is grossly wrong and takes no heed of the human rights of the brave people of Lithuania, Latvia and Estonia.

The Soviet occupation of these 3 States was a blatant act of military aggression and I am personally ashamed of the fact that our Government, which speaks for Australia, has officially condoned an act which is so blatantly wrong.

If I am in the Federal Parliament when the present Opposition Parties become the Federal Government, you may rest assured I shall give 100% support to a reversal of this appalling situation.

With all good wishes,
Yours sincerely,
(E.N. Drury)
M.P. for RYAN

. . . LETTERS

Dear Sir,

May I offer my congratulations on the publication of the first issue of the Baltic Herald which I read with great interest.

You are right in drawing to the attention of all your readers, and indeed all Australian Citizens, the disgraceful behaviour of the Labor Government in recognising the illegal and immoral subjugation of the Baltic States by the Soviet Union. As you know, the Liberal Party has opposed this action as being a betrayal of the people of the Baltic Nations and a betrayal of the principles of international law.

I have been, and remain committed to the belief that the cause of the Baltic peoples is just and that their cause deserves vigorous advocacy whenever and wherever possible. I hope to forward to you a fuller statement on my views later.

I remain,
Yours sincerely,
PETER BAUME
Senator for New South Wales

Dear Sir,

Thank you for forwarding a copy of the first issue of the Baltic Herald.

I will read it with interest. I support you in your attempt to obtain freedom for your countries.

Australia is fast heading to a socialist dominated community which will see freedoms lost as has happened in your Baltic State countries.

Every good wish.
Yours faithfully,
J.J. Webster,
Senator for Victoria.

Initial Publication - Baltic Herald

Thank you for bringing to my attention the copy of the first issue of the Baltic Herald. I congratulate all those who are associated with the initiative of its publication.

It is of great importance that the Baltic Nations should have as many outlets as possible to voice their continual plea for freedom. It is equally important that the enormity of the Whitlam Government's action granting de jure recognition of Russian sovereignty over those nations should be highlighted.

There was absolutely no valid reason for the Whitlam Government to take such an action. The major countries of the western world have not found it necessary and there was certainly no outside pressure for Australia to do so. It must be assumed therefore that the Whitlam Government's action was done with the aim of ingratiating themselves with Moscow.

The Whitlam Government's arguments in support of its action were miserably weak. It is morally reprehensible that one should claim that de facto sovereignty should merit the conferring of de jure sovereignty. This would simply give respectability to every international bandit and would legitimate invasions wherever they might occur.

Even more importantly it suggests that the present enslavement of a particular nation must be perpetuated inevitably for the permanent future. For my part I reject any such argument. Fortunately, history is also against it. The long term message of history for those now in bondage is that nations which have continued their fight for freedom have in fact

sensation in Europe.
He had prosecuted "34 or so" Nazis and 26 or 27 had been convicted for treason.

Mr. Mikaila said Governments in the Baltic States had not been democratic in the Western sense. They had had "semi-authoritarian" presidents.

But Lithuanian freedom fighters had fought for independence against Stalin's Russia and Hitler's Germany.

Mr. Mikaila said he was imprisoned after the Russians occupied Lithuania in 1940.

The occupation of Lithuania, Estonia and Latvia came after the non-aggression pact of 1939 between Germany and Russia.

The Lithuanian independent Government had been anti-Nazi — "its own way of Government."

THE COURIER-MAIL
JUNE 27 1975

'I prosecuted the Nazis' – Lithuanian

THE Prime Minister (Mr. Whitlam) was wrong to say the Baltic States were Fascist in the 1930s, Mr. Antanas Mikaila said yesterday.

Mr. Mikaila, 73, a retired Victorian public servant, who is on holiday on the Gold Coast, is a former Lithuanian lawyer who successfully prosecuted Nazis for treason.

In an exchange between Mr. Whitlam and a teacher at the Laun-

cester Matriculation College during an election meeting on Thursday, Mr. Whitlam said the Baltic States in the 1930s had been "as democratic as Hitler's Germany." Mr. Mikaila said the conviction and sentencing of the Neumann-Sass Nazi group in Lithuania in 1934-35 had caused a

PADEKIME JAM!

Australijos Lietuvių Dienoms
Melbourne Rengti Komitetas
pasisako

REIKETU VISU PARAMOS

Birželio 23 d. Mūsų Pastogėje buvo kuklus pranešimas, kad rugpjūčio 17-24 d. Dainavoje, Michigan, J.A. Valstybėse įvyks tautinių šokių mokytojams ir vadovams kursai, kuriuose dėstys žymūs tautinių šokių žinovai - autoritetai: V. Belajus, G. Breichmanienė, G. Gobienė ir eilė kitų.

Australijos Lietuvių Dienoms Melbourne Rengti Komitetas, matydamas tų kursų neabejotiną reikšmę, nutarė kreiptis į A.L.B.-nės Krašto Valdybą, visų apylinkių valdybas, seniūnijų seniūnus, lietuviškas organizacijas ir atskirus geros valios tautiečius paramos, kad sudarius sąlygas Tautinių Šokių Šventės vadovui p. Vytautui Straukui nuvykti į minėtus kursus.

Nėra abejonės, kad gabiam mūsų atstovui dalyvauti tuose kursuose,

plačiau pažinti tautinius šokius bei jų švenčių organizavimo techniką, bus didelė nauda visos Australijos tautinių šokių vienetams bei šokių meninei pažangai.

Nedelsdami, kas galite, ateikite su parama, nes laiko liko tikrai nedaug.

Ig. Alekna
K-to spaudos ir inform. narys

JIE PIRMIEJI REMIA

Būsimųjų Lietuvių Dienų tautinių šokių šventės vadovas V. Straukas sutinka vykti į organizuojamus tautinių šokių vadovavimus kursus Amerikoje, jeigu visuomenė tam pritars ir ji parems. Melbourno lietuvių studentai pirmieji paskyrė 100 dolerių paremdami V. Strauko išvyką ir dar žada skirti tam reikalui studentų baliaus, išvykusio liepos 19 d., gautą pelną.

Įvertindami reikalo svarbą Melbourno studentai pirmieji parodė gražų pavyzdį tidėdamiesi kad ir kitos organizacijos ar net atskiri asmenys jais paseks. Sveikiname studentų iniciatyvą!

AK
Curlienis

Kas yra

meilė?

Iš Čiurlionio užrašų:

Meilė - tai saulėtekis, vidurdienis ilgas ir kaitrus, ir vakaras stebuklin-gas, tylus; o ją pagimdė ilgesys.

Meilė - tai sena dainele.

Meilė - tai sūpuoklė iš vaivorykštės, pakabinta ant baltų debesų.

Meilė - tai akimirka, švystelėjusi visu sauliu ir žvaigždžių visatos spindė-jimu.

Meilė - tai grynojo aukso tiltas per gyvenimo upę, kuri skiria "gero ir blogio" krantus.

Meilė - tai stiprūs balti sparnai.

Meilė - tai senas pušų miškas kairią dieną; tai poilsis Jame, kur miegui ošia pušys.

Meilė - tai vieškelis į saulę, gristas aštriais deimantais, kuriuo turi eiti basas.

DVIPRASMIŠKA DETENTE

Laikrščių žiniose ir politiniuose komentaruose nuolat girdime žodį **d e t e n t e**, kuri gal ne visi supranta arba netiksliai aiškinasi. Žurnalas Aidai šiu metu Nr. 4 duoda platesnį šio žodžio paaiškinimą, kuri čia išsi-sai perspausdiname. Red.

Laikas nuo laiko kuris nors žodis taip išpopuliarėja, lyg taptų didžiosios skelbėjų. Dabar tokios garbės sulaukė prancūzų **détente**. Tiesiogine reikšme tai šautuvo nuleistukas, perkeltine – atspalaidavimas. Pagal Oxfordo žodynį, anglų kalbon **détente** jėjo 1908 m. pažymėti įtemptų santykų atspalaidavimui. Tad ir anglų kalboje tai nebenaujas žodis, pasiskolintas dar prieš pasaulinius karus. Tačiau tik pastaruoju metu **détente** tapo kasdieniniu terminu, kai šiuo žodžiu pradėta vadinti amerikiečių ir sovietų santykų "atlydį".

Détente šiandien lyg simbolizuojama pasaulinę taiką. Atominiais ginklais vedamas karas būtų visai žmonijai neįsivaizduojamų paseki-mių katastrofa. O tokiam karui išvengti ištisės būtinės didžiųjų valstybių kontaktas. Todėl žvelgiant į **détente** su didelėmis viltimis.

Kaip jau šv. Augustinas formulavo, neieškoma taikos dėl karo, bet kariaujama dėl taikos – atstatyti paneigtai teisei į laisvę. Pagal tai ne

Keletą dienų beviešėdami Sydnejeje aną šeštadienį Liet. Klube gražiai padalyvavo J. ir A. Ivinskiai iš Newcastle. Dr. A. Ivinskis dėsto psychologijos mokslus Newcastle universitete.

Liepos 12 d. Sydnejaus Lietuvių Klube koncertavo ukrainiečių choras Bojan, vadovaujamas dirigento Matyash. Pradžioje vyru choras sudainavo tris dainas ir po to mišrus dar padainavo keletą dainų. Choras balsinges, gana disciplinuotas ir tikrą vertas pasiklausyti. Sveikiname Klubo vadovybę už iniciatyvą.

Aną savaitę ilgesniams laikui pakeliauti po Australiją išsileido R. ir V. Saudargai. Nori susipažinti su Australijos kontinentu iš arti. Tiki-mės, kad jie savo išpūdziaus pasida-lins ir su Mūsų Pastogės skaityto-jais.

Aną savaitę ilgesniams laikui pakeliauti po Australiją išsileido R. ir V. Saudargai. Nori susipažinti su Australijos kontinentu iš arti. Tiki-mės, kad jie savo išpūdziaus pasida-lins ir su Mūsų Pastogės skaityto-jais.

Žlt.

Mūsų Pastogė Nr. 28, 1975.7.21, psl. 3

DEMESIO!

DEMESIO!

MŪSŲ PASTOGĖS SPAUDOS BALJUS

rugsėjo 20 d., šeštadienį

LIETUVIŲ KLUBE BANKSTOWNE

Įėjimas tik su bilietais, todėl nebus kamšties ir kiekvienas jausis laisvai ir patogiai.

Beliko tik du mėnesiai iki Mūsų Pastogės SPAUDOS BALIAUS.

Baliaus metu bus servuojama vakarienė, įdomi programa, loteria ir kitokios staigmenos svečių pasitenkinimui.

Įsidėmėkite: M.P. Spaudos Balius yra didžiausias metinis parengimas Sydnejeje. Sekite skelbimus. Netrukus bus platinami bilietai, ir kiekvienas kviečiamas iš anksto užsitikrinti sau vietą.

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Dar praturtėjo Sydnejaus Liet. Klubo biblioteka: p. M. Nakutis padovanojo gana patrauklių 20 vaikų literatūros knygų. Bibliotekos vedėjas p. P. Alekna ir Klubo vadovybė p. Nakučiu nuoširdžiai dėkoja.

Aną šeštadienį J. ir V. Šliterai Klube turėjo atsisveikinimo vakarienę su savo artimaisiais ir bičiu-lais, išėdė liepos 15 d. išskrido ilges-

nei kelionei į užjūrius. Ketina lan-kytis ir Lietuvoje. Linkime smagios kelionės.

Sydnejaus teatras Atžala ruošia staigmeną: patirta, kad iš šiu metų pabaiga duos naują spektaklį - V. Alanto veikalą "Šiapus uždangos". Veikalą režisuoja Julius Dambrauskas. Repeticijos jau vyksta.

KELIONEMS Į EUROPĄ, AZIJĄ, AMERIKĄ

KREIPKITĖS

Į LIETUVIŲ KELIONIŲ BIURĄ

Palanga Travel

364 Sussex St. Sydney City

Turime įvairių atostoginių išvykų bei ekskursijų po Pacifiko salas.

Skambinkite Tel. 26 3526

LIETUVIAI AUSTRALIOJE

MELBOURNE

Atvyksta solistė Nijolė
Ambrazaitytė

M.K. Čiurlionio Diskusijų Klubas Melbourne pakvietė Vilniaus solistę Nijolę Ambrazaitytę praleisti vasaros atostogas Australijos lietuvių tarpe. Gautu pranešimą, solistė numato į Australiją atvykti š.m. liepos mén. gale ar rugpiūčio mén. pradžioje. Viešnių solistę Ambrazaitytę, jos atostogų metu, malonai sutiko globoti ponai V. ir I. Anuliai.

Solistės Nijolės Ambrazaitytės atvykimo proga ruošiamis koncertai Melbourne, Adelaidėje ir Sydne, o esant palankiom salygom ir kitur. Koncertų datos ir vietas bus pranešta vėliau.

Nijolė Ambrazaitytė - pasižymėjusi Vilniaus operos solistė - mezosopranas. Dainavimo studijas baigė Vilniaus konservatorijoje. Dar būdama studentė 1965 m. pradėjo meninį solistės kelią, kuris sistemingu darbu, o svarbiausia igimtu balso grožiu, kilo aukštyn. 1970 m. Nijolė Ambrazaitytė tampa Bukarešto tarptautinio dainininkų-solistų konkursu laureate.

Solistės Nijolės Ambrazaitytės koncertų repertuaras didelis ir įvairus: liaudies dainos, klasikų ir šiuolaikinių kompozitoriorių kūriniai, operų, kantatų, oratorių arijos. Paminėtina operos: V. Paltanavičiaus "Kryžkelėje", Aida, Lohengrin, Rigoletto, Don Carlos, Boris Godunov ir kit.

Solistė Nijolė Ambrazaitytė yra turėjusi eilę koncertų Tévynėje ir svetur - Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Ukrainoje ir užjūriuose, sulaukdama gero ir užpelnyto ivertinimo. Tikėkime, ji ir mūsų tikrai neapvils.

IA

Pasikeitė Melb. Dainos Sambūrio Valdyba.

Melb. Dainos Sambūris savo metiniame susirinkime išrinko naują valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė: V. Lazauskas - Pirmininkas, P. Petraitis - vicepirmininkas, F. Savickienė - Sekretorė, M. Sodaitienė - Parengimų vadovė, J. Petrašiūnas - iždininkas ir V. Krausas valdybos narys.

SKAITYTOJŲ DÉMESIUI

Melbourne Lietuviai Biblioteka, birželio ir liepos mėnesiais yra gavusi nauju knygų: iš Lietuviškos Knygos Klubo, J.A.V. ir iš Nidos Knygu Klubo Londone. Taipgi, iš Dirvos Knygų Leidyklos, J.A.V.

Ta proga noriu priminti knygų skaitytojams, kad paimtas skaityti knygas per ilgai neužlaikytumėte, ypač naujus leidinius.

Kad galima būtų gauti ilgesnį laiką naujų leidinių, prašyčiau mielus tautiečius paremti bibliotekos veiklą, paaukoti kiek išsigijimui naujų knygų.

M.L. Bibliotekos Vedėjas

Melbourne Dainos Sambūris malonai kviečia visus į savo

METINĮ BALIU

kuris įvyks rugpiūčio 2 d. šeštadienį 7 val. vak.

LIETUVIŲ NAMUOSE, NORTH MELBOURNE.

Geras orkestras - skani vakarienė ir kitos staigmenos!!!

Bilietai 6 dol., kuriuos prašome užsisakyti iš anksto pas J. Petrašiūną, tel. 232 - 5034 ir P. Petraitį tel. 306 - 8086

Mūsų Pastogė Nr. 28, 1975.7.21, psl. 4

SYDNEY

STEIGIAMA N.S.W. ETNINIŲ GRUPIŲ TARYBA

Liepos 27 d. (sekmadienį) 2 val. Sydnejuje (Sydney Lower Town Hall) šaukiamas Australijoj gyvenančių ETNINIŲ grupių atstovų susirinkimas. Numatoma įsteigti pastovią etninių grupių tarybą, kuri koordinuos savo pasiūlymus vyriausybei. Taryba bus ne politinė. Susirinkimą šaukia organizacinis komitetas (80 įvairių tautybių žmonių), kuris jau yra įteikęs vyriausybei porą pasiūlymu.

I. Ivedimas etninių kalbų mokyklose.

2. Finansavimas etninių mokyklų ir kultūrinės veiklos.

Šis tarybos steigiamasis susirinkimas bus viešas ir visi suinteresuoti asmenys kviečiami į jį atsilankyt.

Susirinkime yra pažadėjęs dalyvauti ministeris pirm. E.G. Whitlam ir taip pat tikimasi dalyvaus opozicijos vadas J.M. Fraser.

Inf.

CANBERRA

JAUNIMAS KVIEČIA

Liepos 26 d. Canberros Lietuviai Tautinių Šokių Grupė rengia šaunu balių Lietuviai Klube. Iš patirties žinome, kad Tautinių šokių grupė surengia tikrai gerai visi būna baumus sužavėti.

Jaunimas kviečia visus - jaunus ir senus - į balį. Bus įdomi programa, gera vakarienė. Įėjimas su vakariečiu asmeniui \$ 8.00, o porai tik 15 doł.

MŪSU PASTOGĖS ATSIŠAUKIMAS

Miei skaitytojai,
nors jau metai persirito į antram pusē, bet dar yra visa eilė skaitytojų, neapmokėjusių Mūsų Pastogės prenumeratos už šiuos metus, taip pat yra ir tokiai, kurie Mūsų Pastogei skolingi dar ir už pereitus metus ar net anksčiau. Tas sudaro didelių sunkumų laikraštį leisti atsimenant, kad Mūsų Pastogė neturi atsarginio kapitalo, iš kurio galėtų padengti einamiasias išlaidas.

Brangus skaitytojau, mes kreipiāmės į tavo sąžinę ir tautinę sąmonę: be specialių raginimų ir nuolatiniai priminimai atsilygink už Mūsų Pastogę. Suprantama, per kasdieninius rūpesčius kartais užsimiršta si pareiga, kurios laiku neatlikės arba ją aplieidė statai į pavojų bendruomenės laikraštį, kuris yra mūsų sąlygomis vienintėlis mūsų ryšis į tarpininkas. Paimdamas į rankas Mūsų Pastogę ar pagalvoji, kad gal dar neapmokėta jos prenumerata? Jei ne, nedelsdamas atlik šitą pareigą. Už tai bus dėkinga ne tik Mūsų Pastogės Administracija, bet ir visa mūsų bendruomenė, nes apsimokėjės nebūsi spaudos stabdis, o jos variklis.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, Bankstown. Tel.: 708-1414

Liepos 27 d.

MARSHALLS PORTABLE MUSIC MACHINE

Rugpiūčio 3 d.
FAYE WARNOCK -
Patraukli ir populiarai dainininkė

"IN SET" KVARTETO ŠOKIŲ MUZIKA:

Šeštadieniais nuo 8-12. sek. 6.30 - 10.30 val.

● Trečiadienį vakarais vyksta šachmatų lošimai.

KLUBAS ATVIRAS:

pirm.-treč. nuo 4 iki 10 val.v.; ketv. 4-11, penkt. 4-12,
šešt.nuo 2 iki 1 val. ryto, sek. 12.30 iki 11 v.v.

Valgykla veikia: pirmad. — penktad. nuo 5 iki 9 v.v., šeštad. nuo 5 iki 11 v.v.
sekmad. nuo 12.30 dienos iki 9 val. vak.

Šokių vakaro metu ir valgykloje kiekvienu metu vyrai dėvi kaklaryšius.

JŪRATĖ IR KASTYTIS

JŪRATĖ IR KASTYTIS
CANBERROJE

V.K. Banaičio pagarsėjusi opera "Jūratė ir Kastytis" bus demonstruojama iš plokšteliu su skaidriu iliustracijomis iš jos pastatymo Čikagoje ir su viešnios iš Adelaidės p. A. Gučiuvičių interpretacija (p. A. Gučiuvičių dalyvauja asmeniškai) įvyks liepos 23., trečiadienį, 7.30 val. Lietuviai Klube. Įėjimas 2 dol., pensininkams 1 dol. Gautas pelnas skiriamas P.L.J. Kongresui.

Maloniai kviečiame visus atsilankyt.

Canberros apyl. Valdyba

JŪRATĖ IR KASTYTIS
MELBOURNE

Liepos 27 d., sekmadienį, 3 val. Lietuviai Namuose Melbourne bus demonstruojama opera "Jūratė ir Kastytis" iš plokšteliu, pailiustruota skaidrėmis. Viešnia iš Adelaidės p. A. Binkevičiūtė - Gučiuvičių, kviečiama Katalikių Moterų Draugijos, malonai sutiko šią operą pademonstruoti.

Kviečiame visus dalyvauti. Įėjimas \$ 2.00, pensininkams ir moksleiviams \$ 1.00, vaikams iki 10 metų veltui.

Melbourne Liet. Kat. Mot. D-jos Valdyba

MŪSU PASTOGĖ

LITHUANIAN AUSTRALIAN WEEKLY "OUR HAVEN"
Australijos Lietuviai bendruomenės laikraštis

Leidžia ALB Krašto Valdyba
Redaktorius V.Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija:
J.Maksvytis, A.Reisgys.

Redakcijos adresas: 13 Percy S.,
Bankstown, N.S.W. 2200;
Tel. 7098395

Leidėjo ir Administracijos adresas:
Box 4558, G.P.O. Sydney 2001
Administracijos Tel. 6499062

Prenumerata: metams \$ 15.00
6 mén. \$ 8.00

Užsieny metams \$ 18.00

Oro paštu užsieny \$ 37.00

Atskiras numeris \$ 00.35

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiura. Už skelbimų turini neatsakoma

Mūsų Pastogės Administracija

Atskleidamas Mūsų Pastogę pagalvok, ar apmomėta jos prenumerata!

PRINTED BY ROTOR PRESS PTY LTD